

JUHLAPÄIVIEN MATERIAALISALKKU

TOIMINNALLISTA KULTTUURITYÖTÄ

14:29 100%
www.kotikokki.net

50 1217 Mulehtiin Suosikiksi Kopioi Kokkaus

20 annosta | Valmistusaika Alle 15 min

Raaka-aineet

150 g	margariini
2 dl	sokeria
1 tl	vaniljasokeria
1	muna
3 dl	vehnäjauhoja
1 tl	leivinjauhoja
3 % rkl	kakaojauhoja

Ostoslista

Samankaltaisia reseptejä

- Selma suklaatit
- Suklaakuki
- Margariini-sädeltä suklaa-juokkaku
- PIHANA Makkaraheijot
- Pastanapoppit

Tekijät
Harju Jonna
Huhta Inka
Jokilahti Lassi
Kuismanen Lotta
Kumpulainen Tiina
Lehtonen Kasper
Mikkola Julia

Ohjaavat opettajat
Nina Hämäläinen
Heli Lukkariniemi

Naasko Arto
Pesonen Heidi
Pyrrö Tiina
Rapakko Laura
Salmi Anssi
Takavirta Joonas
Virpikari Helena
Harju Heidi
Huhtala Eveliina

Kantola Lauri
Lantto Katri
Lumme Jenna
Muje Laura
Pelimanni Lauri
Salmi Anssi
Seppälä Santeri
Tolkkinen Saku
Rissanen Henri

Julkaisija
Peräpohjolan Opisto

Rahoitus
Alfred Kordelinin säätiö

Tornio - 2018

PERÄPOHJOLAN
OPISTO

taitto: iLme innorooms

Alkusanat

Hei!

Silmiesi alla on Peräpohjolan Opiston nuoriso- ja vapaa-ajanohjaaja opiskelijoiden tuotos suomalaisista juhla- ja kansanperinteiden vaalimisesta, 18 eri juhlapäivänä. Tämä materiaalisalkku on tarkoitettu kasvatus- ja ohjausalan toimintaympäristöille, joissa edistetään kulttuuriryöstä. Toivomme materiaalia hyödynnettävän päiväkodeissa, kouluissa, nuorisotiloilla, kolmannen sektorin toimintaympäristöissä, ikääntyvien palvelutaloissa ja toimintakeskuksissa. Materiaali soveltuu niin lapsille kuin myös ikääntyville.

Materiaalin tavoitteena on edistää toimintaympäristön yhteisöllisyyttä ja osallisuutta, vahvistaa vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja sekä tukea sosiaalisen ja kulttuurisen kestävä kehityksen edistämistä.

Materiaali on tuotettu Alfred Kordelinin säätiön myöntämällä apurahalla.

Sisällysluettelo

Runebergin päivä	2 - 3
Saamelaiden kansallispäivä ...	3 - 4
Kalevalan päivä	5 - 8
Minna Canthin päivä	9 - 12
Romanien kansallispäivä	13 - 15
Mikael Agricolan päivä	16
Veteraanipäivä	17 - 18
Europapäivä	19 - 20
Äitienpäivä	21 - 22
Snellmannin päivä	23 - 24
Yrittäjän päivä	25 - 26
Aleksis Kiven päivä	27 - 28
YK:n päivä	29 - 30
Ruotsalaisuuden päivä	31 - 32
Isänpäivä	33 - 34
Lapsen oikeuksien päivä	35 - 36
Itsenäisyyspäivä	37 - 38
Sibeliuksen päivä	39 - 40

Runebergin päivä 5.2.

Orientaatio

Runeberg on syntynyt 5. helmikuuta. Runebergin päivää alettiin juhlia runoilijan täyttäessä 50 vuotta. Nykyään Runebergin päivä on liputus-päivä. Runebergin päivänä syödään torttuja. Runebergin päivä on suomenruotsalainen kirjallisuuden ja kulttuurin merkkipäivä.

Tavoitteena

on tutustua suomalaiseen runouteen ja Runebergin tekoihin ja elämään sekä leipoa Runebergin torttuja.

Työskentely

Runebergin torttu - leikki

Ohjattavat kävelevät avarassa tilassa vapaasti, samaan aikaan kun ohjaaja luettelee eri pullia ja torttuja. Kun ohjaaja sanoo "Runebergin torttu", täytyy ohjattavien mennä nopeasti koskettamaan, jotain tortun väreihin liittyvää esinettä tai asiaa.

Esimerkiksi: Ruskea tuoli kuvastaa itse tortun väriä, Punainen maalaus kuvaa hilloa ja valkoinen seinä kuorrutusta. Viimeinen, joka koskettaa mitään esinettä tai asiaa, tippuu leikistä pois.

Työskentely

Runeberg kahdessa minuutissa

<http://yle.fi/aihe/artikkeli/2012/11/07/jl-runebergin-paiva-52>

Työskentely

Runeberg - visa

KYSYMYKSET

Minä päivänä Runeberg on syntynyt?

Puolison nimi?

Ammatit (3)?

Kuinka monta lasta Runebergillä oli?

Kuka kehitti Runebergin tortut?

Minä vuonna Runeberg on syntynyt?

Minä vuonna Runeberg kuoli?

VASTAUS

5. helmikuuta

Fredrika Runeberg

Runoilija, opettaja ja toimittaja

8

Fredrika Runeberg

(puoliso)

1804

1877

Työskentely

Runebergin tortun teko-ohje

Raaka-aineet

100 g margariinia

1 dl sokeria

1 kpl kananmuna

1 dl vehnä jauhoja

1 dl korppujauhoja

1/2 dl mantelijauhetta

1 tl leivinjauhetta

1 tippa karvasmantelia

Pinnalle vadelmahilloa ja

sokerivesikuorutus:

1/2 rkl sitruunamehua

1 rkl vettä

2-3 dl tomusokeria

Ohjeet

Vatkaa margariini ja sokeri vaahdoksi. Lisää kananmuna hyvin vatkatun. Mausta taikina tipalla karvasmantelia. Sekoita kuivat aineet keskenään. Lisää ne taikinaan ja sekoita taikina tasaiseksi. Laita pellille 12 kpl paperisia leivosvuokia ja jaa taikina niihin. Paista torttuja noin 200 asteessa noin 10 minuuttia. Sekoita kuorutuksen aineet ja tee siitä lusikalla valuttaen rengas jokaisen tortun pinnalle. Aseta renkaan keskelle vadelmahilloa. Tortut voi paistaa myös pienissä teflonvuokissa.

Saamelaisten kansallispäivä 6.2.

Orientaatio

Saamelaisten kansallispäivää vietetään pohjoismaiden saamelaisten valtionrajat ylittävän keskinäisen yhteistyön kunniaksi. Päivä on valikoitunut 6.2., koska yhteistyöstä päätettiin 6.2.1917.

Suomessa puhutaan kolmea saamen kieltä: inarinsaamea, koltansaamea ja pohjoissaamea. Kaikilla niistä on oma kirjakielensä ja ortografiansa, eivätkä niiden puhujat ymmärrä toistensa kieltä kuin opettelemalla sitä vieraana kielenä. Vuodesta 1992 asti saamen kielillä on ollut Suomessa virallinen asema saamelaisten kotiseutualueella eli Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kunnissa sekä Sodankylän pohjoisosassa. Tämä merkitsee sitä, että saamelaisilla on oikeus asioida äidinkiellään virastoissa ja sairaalassa.

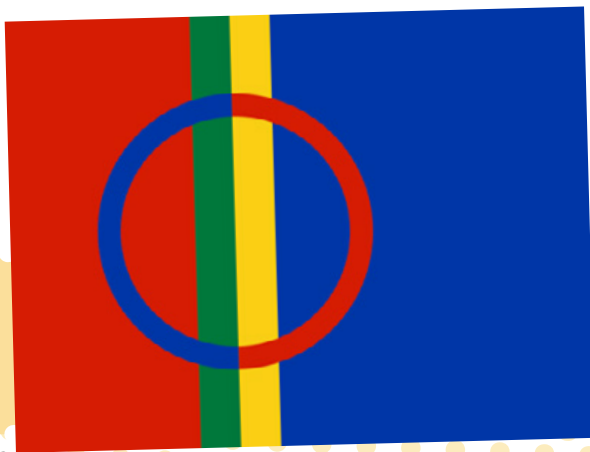
Saamelaisten kielellisistä oikeuksista säädetään saamen kielilaisissa. Saamelaisien asioita ja oikeuksia ajaa Samediggi eli saamelaiskäräjät. Samediggi on Suomen saamelaisten korkein poliittinen elin, ja se valitaan vaaleilla joka neljäs vuosi. Saamelaiskäräjien yhteydessä toimii myös kielineuvosto, jonka tehtävänä on muun muassa ylläpitää ja kehittää Suomessa käytettävää saamen kieltä, antaa ohjeita ja suosituksia kielen- ja nimistönhuoltoon ja terminologiaan liittyvissä asioissa sekä osallistua pohjoismaiseen kieliyhteistyöhön.

Tavoitteena

on tuoda tutuksi saamelaisuutta ja tutustua saamelaiseen kulttuuriin.

Työskentely: Saamen lippu

Ottakaa selville, mitä kaikkea symboliikkaa Saamen lippu sisältää.

Työskentely: Poron korvamerkki

Voitte yhdessä keskustella ryhmän kanssa mikä on poron korvamerkki ja mikä sen tarkoitus on. Linkin takaa löydät tietoa korvamerkistä <https://fi.wikipedia.org/wiki/Poromerkki>

Tavoitteena on leikata pahvista tai kartongista poron korvan muotoinen kappale. Jokainen saa leikata siihen omanlaisensa merkin, millaisen haluaisi omalle porolle.

Työskentely: Käsi- tai kaulakoru

Tarvittavat välineet: Vihreää, sinistä, punaista ja keltaista huopakangasta, liimaa ja narua. Jokainen leikkaa haluamansa määrän noin 4-5 cm pitkiä ja noin 1 cm levyisiä paloja kankaasta. Seuraavaksi pyöritellään kankaan palat rullalle ja liimataan kiinni. Tarkoituksena on, että keskelle jää narun mentävä reikä. Tämän jälkeen "helmet" pujotellaan naruun ja narun päät solmitaan kiinni.

Työskentely: Pyydä saamenkielinen vieraillemaan

Pyydä saamenkielinen henkilö vieraillemaan ja kertomaan saamelaisesta kulttuurista ja pyydä häntä ottamaan mukaan tärkeitä perintöesineitä.

Työskentely: Musiikki

Kuunnellaan alla olevista linkeistä saamelaisten artistien tekemää musiikkia ja tutustutaan tekijöihin.

Ailu Valle: <https://www.youtube.com/watch?v=DU8I6JU-NXI>

SomBy: <https://www.youtube.com/watch?v=mT48GKlrSMU>

Jon Henrik Fjällgren: <https://www.youtube.com/watch?v=0WWjx54GePE>

Joiku: <https://www.youtube.com/watch?v=Fn6I0Byg83M>

Kalevalan päivä 28.2.

Orientaatio

Kalevala on Suomen ja Karjalan tasavallan kansalliseepos. Se perustuu Elias Lönnrotin vuodesta 1828 alkaen kokoamiin suomalais-karjalaisiin kansanrunoihin.

Tavoitteena

on tutustua Kalevalan sisältöön, tutustua kanteleeseen ja käyttää omaa luovuutta.

Työskentely: Kanteleen askartelu

Tehtävän tarkoituksena että jokainen saa askarella haluamansa näköisen kanteleen. Toiselle puolelle on tarkoituksena tulla kanteleen etupuoli ja kielet, kun taas toiselle puolelle oman laiset koristelut. Vain mielikuvitus on rajana.

Työskentely: Kahoot tietovisa

Kahoot:sta löytyy useita Kalevalan päivään liittyviä visailuita. Näitä kannattaa pelata.

Työskentely: Kansantanssi

Katsotaan videolta Säkkijärven polkka

<https://www.youtube.com/watch?v=Knw1SXptOTc>

Suomessa kansantanssit ovat seurustelutansseja joiden juuret yltää 1800-luvulle asti. Tansseissa on yleensä yhtä paljon tyttöjä sekä poikia. Tanssit jakautuvat tyyllisesti kahteen ryhmään, läntiseen ja karjalaiseen.

Osallistujille opetetaan tikkuristi tanssi/askaleet. Tähän tarvitaan kaksi tikkua. Tanssissa on tarkoitus, että se tanssitaan mahdollisimman nopeaa ja ettei astu tikkujen päälle. Nopeinten ilman tallomista tanssiva voittaa. <https://www.youtube.com/watch?v=PuAbqa0CnJo>

Työskentely: Lyhyt elokuvia - Kalevala nykypäivään

Tutustutaan Kalevalan muutamaan kertomukseen ja hahmoon. Jaetaan osallistuja 4-6 hengen ryhmiin. Ryhmät miettivät, miten tarina näkyy nykypäivässä, onko jotain samanlaista nykypäivänä. Käsikirjoitus laitetaan muutamaan lauseeseen, ei kirjoiteta vuorosanoja, vaan kirjoitetaan tapahtumat/kohtaukset mahdollisimman lyhyesti. Video kuvataan oikeassa järjestyksessä ja jokainen kohtaus yhdellä otolla. Videota ei muokata. Alku- ja lopputekstit kirjoitetaan paperille ja kuvataan niitä noin 5 sekuntia. Lopuksi katsotaan videot ja keskustellaan aiheesta. (Oliko helppoa löytää yhtäläisyyksiä, oliko lyhytelokuvan tekeminen helppoa/haastavaa jne.) Pohjalla on taikalamppu-menetelmä, josta löytyy lisätietoa osoitteesta www.taikalamppu.fi

Työskentely: Perinneruoat

Perinneruokia Kalevalan päivälle voi olla muikut taikinakuoressa, paahdettu juuressalaatti ja palsternakkakastike, karjalanpaisti tai vaikka poronkärjitys. Makeampia ruokia tarjolle voi olla esimerkiksi karpaloleivokset, puolukkapiirakka tai mustikkakukko. Osallistujille opetetaan perinneruokien tekemistä, katso alla olevasta linkistä kohderyhmälle mieluiset ja sopivat ruuat. Ruokien valmistuttua voi sitten maistella yhdessä. Tarvikkeet riippuu valituista ruokaohjeista. <http://www.ruokatieto.fi/keittokirja/sesonkien-ja-juhlien-herkut/talvi/kalevalan-paiva-juhlistaa-ruokakulttuuriamme>

www.pixabay.com

Työskentely: Draamaa

Seppo Ilmarinen takoo Sammon Pohjolan emännälle vastineeksi Pohjolan tyttärestä. Pohjolan emäntä Louhi ottaa Sammon vastaan, mutta kieltäytyy luovuttamasta tyttöä Ilmarisen vaimoksi. Louhi vie Sammon kivisen mäen sisään, juurruttaa sen maaperään, ja sulkee lukkojen taakse. Sen jälkeen Sampo jauhaa rikkautta Pohjolan väelle.

Tästä suuttuneina kalevalaiset hyökkäävät Pohjolaan ja anastavat Sammon. Syntyneessä taistelussa Sampo tuhoutuu. Pohjan Akka saa Sammon kannen. Sammon sirpaleta ajelehtii kalevalaisten rantaan. Sirpaleet rikastuttavat Kalevalan maata.

Sammon Ryöstö

Ohjattavat jaetaan kahteen ryhmään, Kalevalaan ja Pohjolaan. Kummallakin joukkueella on jokin esine esimerkiksi lippu, joka voidaan itse askarrella Kalevalan ja Pohjolan teemojen mukaisesti. Sammoksi kelpaa esimerkiksi kenkä.

Joukkueet keksivät Kalevalaan / Pohjolaan liittyvän kannustushuudon mitä voidaan käyttää pelin aikana. Pelialueeksi käy jokin iso tila sisällä tai ulkona jonka saa selkeästi puoleksi. Joukkueet piilottavat oman Sammon omalle puolelleen ja pelin tarkoituksena on saada toisen Sampo omalle joukkueelle.

Jos jätät toisen joukkueen puolella kiinni niin joudut tuonelaan, josta oman joukkueen jäsen voi sinut pelastaa ottamalla kädestä kiinni ja viemällä omalle puolelle. Eli se kumpi joukkue saa Sammon ensin on voittaja ja Sammon oikea omistaja.

Ihmis-ihmekone Sampo

Ohjattaville luetaan viereinen teksti, ja tarinasta voidaan käydä keskustelua: mitä he tietävät Sammosta aiemmin, ja onko tarinaan jotain lisättävää. Yksi ohjattava menee seisomaan kaikkien keskelle ja eteen ja alkaa tekemään jotain liikettä esim. taputtamaan käsiä ja sanomaan tööt. Tämän jälkeen seuraava ohjattava menee jatkamaan liikettä jotenkin kuten istumalla lattialle pitämällä kiinni aiemman ohjattavan jaloista, heiluttamalla päätä ja sanomalla hoi. Tätä jatketaan niin kauan, että kaikki ohjattavat ovat mukana ihmis-ihmekone Sammossa.

Leikin tavoitteet ovat ihmekone Sampoon tutustuminen ja sen ymmärtäminen, heittäytyminen, mielikuvituksen käyttäminen ja ryhmäytyminen.

Minna Canthin päivä 19.3.

Orientaatio

Kirjailija Minna Canth raivasi tietä suomalaisen tasa-arvoisen kansalaisyhteiskunnan syntymiselle. Hän toi keskusteluun muun muassa naisasiakysymyksen, köyhien aseman sekä monia muita yhteiskunnallisia teemoja. Canth otti aikanaan rohkeasti osaa yhteiskunnalliseen keskusteluun ja nosti esille muun muassa naisasiakysymyksen sekä työväen ja köyhälistön aseman. Hän oli myös ensimmäinen suomenkielinen naistoimittaja.

”Ensimmäinen ehto naisen edistymiselle on persoonallinen ja henkinen vapaus. Siihen perustuu kaikki muu.” -Minna Canth

www.pixabay.com

Työskentely: Näytelmät

Alla on lyhyehköt kuvaukset Minna Canthin kolmesta näytelmästä. Ohjaaja tai ohjattavat voivat valita yhden näytelmästä ja kirjoittaa siihen tarkemman käsikirjoituksen sekä näytellä sen. Näytelmät voidaan myös muuta nykyaikaan.

1. Työmiehen vaimo on näytelmän muotoon kirjoitettu kirja, jonka päähenkilö Johanna on mennyt juuri naimisiin Riston kanssa. Risto ei osoittaudukaan hyväksi aviomieheksi vaan ryyppää Johannan säästöt ja saattaa perheensä kurjuuteen. Sekään ei vielä riitä, vaan Risto vikittelee entistä rakastettuaan mustalaistyttö Homsantuuta, joka Riston todellisen luonteen huomattuun yrittää kostaa ja ampua miehen siinä kuitenkaan onnistumatta. ”Teidän lakine ja oikeutenne, hahaha - Niitähän minun pitikin ampua!” Homsantuu sanoo. Vaikka Homsantuu tähtäsi ohi, Canth latasi kovilla ja osui suoraan kohteeseensa. Viina ja miesten ylivalta avioliitossa joutuvat siten kritiikin kohteeksi.

2. Papin perhe on Minna Canthin vuonna 1891 kirjoittama näytelmä, jossa kuvataan suomalaisen perheen elämää 1800-luvulla. Perheen isä on paikkakunnalla arvostettu pappi, ja muutoinkin perheen asiat ovat kunnossa. Ongelmia syntyy, kun perheen lapset eivät haluakaan elää samoin kuin vanhempansa. Poika Jussi on kiinnostunut uudesta poliittisesta radikalismista ja tytär Maiju kannattaa naisten itsenäistymispyrkimyksiä. Tällaiset ajatukset ovat ristiriidassa vanhoillisen pastorin näkemysten kanssa.

3. Kovan onnen lapsia. Ratatyömaalla miehet saavat kuulla, että työt loppuvat ennen talvea. He penäävät totuutta insinööreiltä ja kovasisuisin, Topra-Heikki, rakentaa tämän kanssa riidan. Miehet sanotaan heti irti. Kurjuus on ollut tuttua, mutta nyt sitä oikein ”tietää elävänsä”. Vaarasan Antin perheessä nähdään nälkää ja yksi lapsista on sairaana, lääkkeisiin ei ole rahaa. Topra näkee maailmanjärjestyksen epäoikeudenmukaisuudet ja vääryydet, heittäytyy vastahankaan ja haaveilee riistettyjen ihmisten noususta. Hän aloittaa rikkauksien tasaamisen ryöstämällä mahtitalon. Teon peittääkseen hän joutuu ampumaan joukosta erkaantuneen toverin. Miehet saadaan kiinni. Sairaana lapsen avuksi-kaan rahat eivät enää ennätä, hän kuolee.

Työskentely: Leikkiä

Aluksi mennään piiriin. Voit ohjeistaa leikkijöitä valitsemaan väittämien mukaan yhden ihmisen kenen olkapäälle hän asettaa kätensä. Käsi olkapäälle harjoitus herättelee myönteisen palautteen antamiseen. Väitteitä voivat olla:

Kosketa sen ihmisen olkapäätä joka on sinun kaveri

Kosketa sen ihmisen olkapäätä joka on hauska

Kosketa sen ihmisen olkapäätä joka tykkää kissoista

- näitä voi keksiä lisää, varsinkin kaikkea mikä liittyy tasa-arvoon

Työskentely: Tasa-arvo musiikkivideo

Tasa-arvo musiikkivideon tarkoituksena on herättää ajatuksia nykypäivän tasa-arvosta.

<https://www.youtube.com/watch?v=aQamzLcyt8w>

Työskentely: "Jos voit tehdä näin, astu askel eteenpäin"

Osallistujille jaetaan jokaiselle kolme lappua, yhdessä lukee henkilön sukupuoli, toisessa siviilisäätty sekä kolmannessa ammatti tai yhteiskunnallinen asema. Lappuja ei saa näyttää muille.

sukupuoli	mies I nainen
siviilisäätty	naimaton I naimisissa I eronnut I leski
ammatti	kotiäiti I työtön I opiskelija I oppipoika poliitikko I lääkäri I maaherra I maanviljelijä suutari I räätäli I ompelija I kelloseppä kauppias I opettaja I kirjailija I näyttelijä imettäjä I seuralainen I työläinen I leipuri palvelija I talonpoika I porvari I sotilas sotilaspäällikkö I pappi I torppari

Osallistujat menevät riviin seisomaan. Ohjaaja lukee väittämiä, ja jos osallistuja uskoo voivansa toteuttaa väittämän, hän astuu askeleen eteenpäin.

Väittämät

- voitko ostaa hevosen
- pystytkö palkkaamaan palvelijan
- voitko asua omassa talossa
- onko sinulla omaa omaa maata
- saatko opiskella
- viljeletkö itse ruokasi
- onko sinulla varaa ostaa muotivaatteita
- voin pukeutua miten haluan
- elätkö kädestä suuhun
- toimeentuloni on vaihtelevaa
- suomi teollistui, tekstiiliteollisuus alkoi ennen 1850-lukua, vaikuttaako tämä elämäsi postitiivisesti?
- suomi teollistui, metalliteollisuus 1850-luvusta eteenpäin, vaikuttaako tämä elämäsi positiivisesti?
- voitko perustaa yrityksen
- pystytkö päättämään omasta elämästäsi
- voitko matkustaa
- voin valita työpaikkani
- jatkan sukuni perinteitä kättentaidoilla
- voin hakea töihin minne haluan
- saan koulutustani vastaavaa palkkaa
- voin valita elämäkumppanini sukupuolesta riippumatta
- teen merkittäviä päätöksiä
- minulla on säännölliset työajat
- voin tehdä abortin
- olen arvostetussa asemassa
- voin syödä mitä haluan
- olen vahvemmassa asemassa sukupuoleni vuoksi
- olen luotettava

Ohjaaja voi oman harkinnan mukaan lisätä tai poistaa ammatteja sekä väittämiä.

Romanien kansallispäivä 8.4.

Orientaatio

Vuonna 1971 Lontoossa pidettiin ensimmäinen kansainvälinen romanikongressi ja hyväksyttiin romanien lippu. Kongressin avajaispäivää on vuodesta 1990 vietetty romanien kansallispäivänä. Suomessa Helsingin yliopiston almanakatoimisto hyväksyi vuonna 2012 romanien kansallispäivän 8. huhtikuuta mukaan almanakkaan vuodesta 2014 alkaen.

Romanien lippu ja sen merkitys

Romanien lippu (romaniksi O styago le romengo) on romanien kansainvälinen lippu. Se hyväksyttiin romanien ensimmäisessä maailmankongressissa 1971, joka pidettiin Lontoossa. Lippu koostuu sinisestä ja vihreästä taustasta. Sininen väri edustaa taivasta ja kuvaa henkisiä arvoja. Vihreä puolestaan edustaa maata ja kuvaa maallisia arvoja. Lipun keskellä on punainen chakra eli pyörä, jollainen löytyy myös Intian lipusta.

Tavoitteena

on tutustua romanikulttuuriin.

Työskentely

Paneelikeskustelu

Tarkoituksena pyytää esim. 2-4 romania kertomaan heidän elämästä. Heille voisi valmistella listan kysymyksiä, joita heiltä kysytään taikka minkä pohjalta he kertovat elämästään.

Työskentely: Posterit

Kootaan 3-4 hengen ryhmissä romaneista tietopaketti esimerkiksi A3-kokoiselle paperille. Apuna voi käyttää puhelimia, tabletteja taikka tietokoneita.

Työskentely: Romani-tietovisa

KYSYMYS

- 1. Suomessa on romaneja noin**
a. 20 000 b. 11 000 c. 50 000
oikea vastaus: b
- 2. Missä Suomessa asuu eniten romaneja?**
a. Lapissa b. Pääkaupunkiseudulla c. Itä-Suomessa
oikea vastaus: b
- 3. Ovatko Suomen romanit Suomen kansalaisia**
a. Ei b. Kyllä c. Ehkä
oikea vastaus: b
- 4. Mistä romanien arvellaan olevan kotoisin?**
a. Australiasta b. Intiasta c. Kiinasta
oikea vastaus: b
- 5. Milloin romanit tulivat Pohjoismaihin?**
a. vuonna 1818 b. 1500-luvulla c. vuonna 1900
oikea vastaus: b
- 6. Kuinka paljon maailmassa on yhteensä romaneja?**
a. alle 5 milj. b. yli 10 milj. c. n. 7 milj.
oikea vastaus: b
- 7. Minkä ikäisenä romanityttö yleensä pukeutuu perinteiseen romani naisen asuun?**
a. n- 28-v b. käytyään peruskoulun c. n. 18-v.
oikea vastaus: b
- 8. Montako metriä kangasta käytetään perinteiseen romaninaisen hameeseen?**
a. n. 3 metriä b. 8-9 metriä c. 15-20 metriä
oikea vastaus: b
- 9. Kuinka moni romanilapsi- ja nuori joutuu kiusatuksi koulussa?**
a. ei kukaan b. joka viides c. joka toinen
oikea vastaus: b

Työskentely: Romaninaisen hameen paino

Osallistujat keräävät painavia tavaroita n. 12-15 kg:n edestä ja kasaavat ne kassin tai jonkun kankaan sisään. Tämän jälkeen jokainen voi kokeilla kantaa painoa hetken mukanaan ja miettiä, miltä romaniniaisista tuntuu kantaa samanlaista painoa mukanaan 15-vuotiaasta eteenpäin. Tämän jälkeen, jos syntyy keskustelua, niin keskustellaan asiasta osallistujien kanssa.

Työskentely: Oma lippu

Tavoitteena on askarrella lippu. Lipun saa itse suunnitella, sen värityksen, muodon ja tarkoituksen. Lopuksi jokainen esittelee oman lippunsa osallistujille.

Mikael Agricolan päivä

Orientaatio

Mikael Agricola (n. 1510 Pernaja – 9. huhtikuuta 1557 Uusikirkko) oli Turun piispa ja uskonpuhdistaja, joka raamatuns uomentamallaan loi suomen kirjakielen pohjan sekä kirjoitti ja käänsi ensimmäiset suomenkieliset painetut kirjat. Häntä pidetäänkin siksi suomen kirjakielen ja suomenkielisen kirjallisuuden isänä.

Tavoitteena

on Suomen kielen historiaan perehtyminen sekä yhdessä tekeminen.

Työskentely: KAHOOT-peli

Katsotaan YLE Areenasta video Agricola kahdessa minuutissa. Tämän jälkeen kirjaututaan KAHOOT:iin ja valitaan sieltä Mikael Agricola aiheinen visa. Pelataan peli yhdessä hyödyntäen omia matkapuhelimia.

Työskentely: Keksitään uusia suomenkielisiä sanoja

Mikael Agricola kehitti suomen kieleen paljon uusia sanoja, kuten mm. lohikäärme. Tehtävänänne on nyt sen innoittamana keksiä uusia suomenkielisiä sanoja ja selittää niiden merkitys. Tehtävä tehdään 2-4 hengen ryhmissä. Aikaa 15-min. Keksikää niin monta sanaa kun tässä ajassa keksitte.

www.pixabay.com

Veteraanipäivä 27.4.

Orientaatio

Kansallinen veteraanipäivä on Suomessa sotaveteraanien kunniaksi 27. huhtikuuta vietettävä juhlapäivä ja yleinen liputuspäivä. Sitä vietettiin ensimmäisen kerran vuonna 1987.

Veteraanien muistopäivä on uusimpia juhliamme. Juhlapäivää kunnioitetaan juhraliputuksella ja elossa olevien sotaveteraanien muistamisella. Veteraanipäivälle on haluttu antaa rauhantahtoinen leima, eikä siitä syystä ole sattuma, että ajankohdaksi on valittu sodan päättymisen muistopäivä.

Tavoitteena

on veteraanien kunnioittaminen, lipun nostaminen ja laskeminen sekä kestävä kehityksen harjoittaminen, luontoon tutustuminen ja yhteisöllisyys.

Työskentely Selviytymisretki

Lähtiessä nostetaan lippu salkoon. Luonnosta kerätään risuja ja oksia, joista yritetään sytyttää nuotio, nuotiolla voidaan paistaa makkaraa ja vahtokarkkeja.

Selviytymisradalla voisi esimerkiksi olla "joenylitys/myrkkylampi", kapteeni käskyy, köysirata. Tullessa lasketaan lippu.

Työskentely Urheusmitali

Askarrellaan vieressä olevan kuvan mukaisesti. Mitalista saa tulla erilainen ja sen mukainen, mitä tarvikkeita on tarjolla.

Työskentely Omaa sukua veteraanina?

Osallistujat etsivät tietoa internetistä, että löytyykö omasta suvusta veteraaneja tai henkilöitä, jotka ovat olleet sodassa.

Työskentely Tuntematon sotilas

Katsotaan elokuva Tuntematon sotilas (2017).

Työskentely Tuntematon sotilas

Kuunnellaan veteraanin iltahuuto

<https://www.youtube.com/watch?v=arKxCiTzoyQ>

Eurooppapäivä 9.5.

Orientaatio

Eurooppa-päivä on Euroopan rauhan ja yhtenäisyyden päivä, jota vietetään aina 9.5. Schumanin julistuksen vuosipäivänä. Ranskan ulkoministeri Robert Schuman ehdotti Pariisissa vuonna 1950 pitämässään puheessa Euroopalle uudenlaista poliittista yhteistyötä, joka tekisi Euroopan kansakuntien väliset sodat mahdottomiksi. Schumanin ajatuksena oli luoda eurooppalainen elin, joka hallinnoisi yhteisesti hiilen ja teräksen tuotantoa. Tällaisen elimen perustamista koskeva sopimus allekirjoitettiin vajaa vuosi myöhemmin. Schumanin ehdotusta pidetään nykyisen Euroopan unionin alkuna.

Lähde: Euroopan unionin nettisivut 2017 osoitteessa

https://europa.eu/european-union/about-eu/symbols/europe-day_fi

Tavoitteet

On tuoda Eurooppa-päivää tutummaksi sekä tutustua Euroopassa oleviin maihin.

Työskentely: Unelmaloma Euroopassa

Jaetaan porukka 3-5 hengen ryhmiin. Jokainen ryhmä saa budjetiksi 7000€. Summalla täytyy suunnitella budjetin mukainen loma Euroopassa: missä haluaa käydä ja mitä haluaa nähdä.

Lapsille ja vanhuksille riittää, että he suunnittelevat vain paikat ja nähtävyydet. Yläasteikäiset ja aikuiset voivat miettiä loman lentoineen, hotelleineen ym. niin, että ne sopivat budjettiin. Suunnittelussa saa käyttää apuna puhelimia, tabletteja ja tietokoneita.

Työskentely: Uusi lippu Eurooppaan

Tarkoituksena on, että jokainen saisi suunnitella Euroopalle uuden lipun. Omaa luovuutta saa käyttää vapaasti. Pienemmille lapsille voi leikata valmiit lipunpohjat ennen askartelua elleivät he halua itse tehdä lippuja.

Työskentely Eurooppa-visa

KYSYMYS

Milloin Eurooppa-päivää vietetään?

Montako Stop-merkkiä on Pariisissa?

Montako valtiota kuuluu Eurooppaan?

Nimeä Euroopan 5 suurinta kaupunkia.

VASTAUS

9. toukokuuta

0

51

Moskova, Istanbul,
Lontoo, Pietari ja Berliini

Mikä on Euroopan suurin järvi?

Mikä on Euroopan suurin saari?

Arvioi, kuinka montaa eri kieltä

Euroopassa puhutaan?

Mikä on Euroopan pisin joki?

Mikä on Euroopan suurin valtio?

Montako tähteä EU-lipussa on?

Mikä on Euroopan pienin valtio?

Laatokka

Iso-Britannia

n. 230

Volga

Venäjä

12

Vatikaani

Äitienpäivä toukokuun 2. sunnuntai

Orientaatio

Anna Jarvisin äidin kuolema vuonna 1905 sai Jarvisin ajattelemaan, ettei yhteiskunta ottanut huomioon äitien asemaa kansakunnan teollistumisen ja lasten kasvatuksessa. Jarvisin ehdotuksesta 12. toukokuuta 1907 järjestettiin muistojuhla kaikille äideille Andrewsien metodistikirkossa.

Äitienpäivää vietettiin Suomessa ensimmäisen kerran 1918, 7. heinäkuuta, kyläkin vain Alavieskassa. Äitienpäivän toi Suomeen aikoinaan kansakoulunopettajana ja kansanedustajana toiminut Vilho Reima. Seuraavana vuonna päivää vietettiin toukokuun kolmantena sunnuntaina ja useallakin paikkakunnalla, mutta 1927 äitienpäiväksi vakiintui nykyinen ajankohta. Äitienpäivä vahvistettiin viralliseksi liputuspäiväksi 1947.

Tavoitteet

On lisätä yhteisöllisyyttä ja edistää äitienpäivän tärkeyttä.

Työskentely

Askarrellaan äitienpäivä - kortti

Askarrellaan äitienpäivä - kortti, jonka teemana ovat valkokuokot. Äideistä tehtyjä lauluja on olemassa useita. Näitä lauluja voi soittaa taustalla askartelun aikana.

Työskentely

Leivotaan suklaakeksejä

Resepti löytyy osoitteesta

<http://www.kotikokki.net/reseptit/nayta/268454/SUUSSASULA-VAT%20SUKLAAKEKSIT%20:D/>

www.pixabay.com

Työskentely

Tätä arvostan äidissä

Jokainen kertoo jonkin asian/asioita mitä arvostaa äideissä/isoäideissä tai jossakin muussa aikuisessa.

Työskentely

ÄITI-RAP

Jaetaan osallistujat pieniin ryhmiin. Jokainen ryhmä valmistelee rapbiisin, jonka teemana on Äiti. Rap - biisit esitetään muille osallistujille.

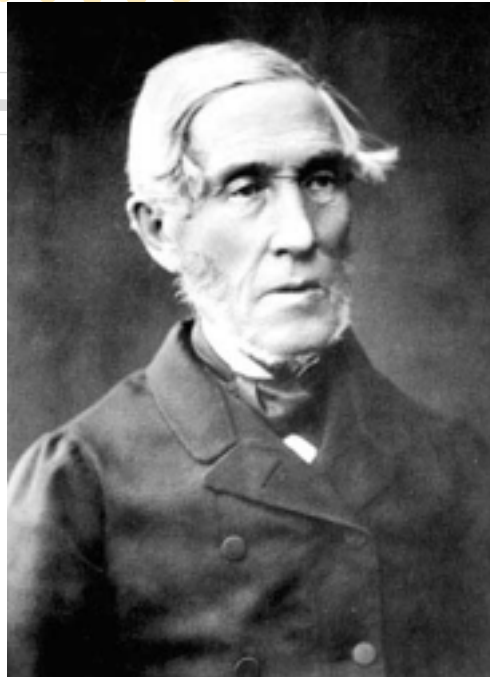
Snellmannin päivä 12.5.

Orientaatio

Snellmanin päivä on suomen kielen asemaan merkittävästi vaikuttaneen J.V. Snellmanin syntymäpäivä ja vakiintunut liputuspäivä. Snellmanin päivää suositeltiin liputuspäiväksi jo 1920-luvulla, mutta vasta vuonna 1952 päivä tuli almanakan liputuspäiväluetteloon. Suomalaisuuden päiväksi Snellmanin päivä nimettiin vuonna 1978.

Tavoitteena

on tutustua Snellmaniin. Työskentelyn kautta yleistietao kasvaa ja osallistujat kokevat yhteisöllisyyttä.

Työskentely

Sanomalehden kokoaminen

Osallistujat miettivät, että mitä palstoja tai juttuja sanomalehdissä on. Tämän jälkeen osallistujat jaetaan 3-5 hengen ryhmiin. Jokainen ryhmä tekee lehteen yhden jutun, jonka jälkeen kaikkien ryhmien tuotokset kootaan yhteen ja niistä tehdään yksi sanomalehti.

Työskentely

Katsotaan seuraava video

<http://yle.fi/aihe/artikkeli/2010/05/17/j-v-snellmanin-paiva-suomalaisuuden-paiva-125>

Videon pohjalta jokainen voi lapulle keksiä ainakin yhden kysymyksen ja kirjoittaa siihen vastauksen. Ohjaaja/opettaja kerää kaikkien laput. Kysymyksistä syntyy tietovisa.

Työskentely

Ajatuskartta Suomesta ja suomalaisuudesta

Mietitään yksin tai pienissä ryhmissä ajatuskartan avulla, mitä tulee mieleen Suomesta, suomalaisuudesta ja suomalaisesta kulttuurista.

Yrittäjän päivä 5.9.

Orientaatio

Vuosina 1995–1996 lamakauden jälkeen paikallisessa yrittäjäjärjestössä Helsingissä pohdittiin, miten voitaisiin antaa uskoa yrittäjille ja miten yrittäjyyden arvostusta voitaisiin lisätä sekä yrittämisen toimintaedellytyksiä parantaa.

Kolme asiaa nostettiin esille:

- Yrittäjän päivän vietto vuosittain
- Yrittäjän päivän saaminen yleiseksi liputuspäiväksi
- yrittäjöpatsaan pystyttäminen pääkaupunkiin keskeiselle paikalle.

Ensimmäistä Yrittäjän päivää vietettiin 5.9.1997. Se oli arvokas tilaisuus, jossa puhujina olivat pääministeri valtiovallan edustajana sekä yrittäjäjyhdistysten puheenjohtajat, yritysjohtajia kukin. Lisää tietoa löytyy Yrittäjän päivän internet-sivuilta www.yrittajanpaiva.fi

Tavoitteena

Kohderyhmän tiedon lisääminen yrittäjyydestä ja yritystoiminnasta. Työskentely edistää kestävästä kehityksestä tietämystä ja kierrätysmateriaalin hyödyntämistä.

Työskentely: Orientaatio

Seuraavat kysymykset toimivat orientaationa työskentelylle. Niitä voi pohtia yksin, tai pienryhmissä. On hyvä, että ajatukset jaetaan kohderyhmän kesken. Orientaatiolle on hyvä varata aikaa ainakin 30 minuuttia.

1. Mitä ajattelet yrittäjyydestä?
2. Mitä kokemuksia sinulla on yrittäjyydestä?
3. Voisiko sinusta tulla yrittäjä?
4. Mikä yritys sinua on kosketanut?
5. Mikä yritys näyttäytyy mielenkiintoisena, miksi?
6. Millaista yritystä en ainakaan haluaisi perustaa, miksi?

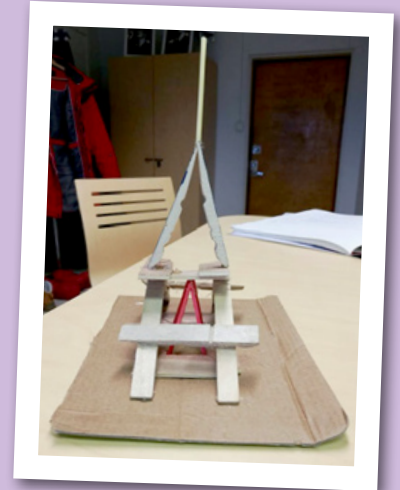
Työskentely: Diili-kisa

Diili – kisan tavoitteena on pienryhmissä suunnitella toimiva ja tuottava yritys. Yrityksen starttaamiseen on käytössä runsas 150 000 euron budjetti. Pienryhmät tekevät yrityksestä hahmotelman, joka esitellään kaikille. Työskentelylle on hyvä varata aikaa noin 45 minuuttia.

Työskentely: Tee-se-itse yrittäjöpatsas

Tässä tavoitteena on tehdä ryhmän oma Yrittäjöpatsas kierrätysmateriaaleista. Ryhmän tehtävä on itse kerätä patsasta varten tarvittava materiaali. Tämä lisää kohderyhmän kestävästä kehityksestä tietämystä sekä kierrätettävän materiaalin järkevää jatkokäyttöä.

Jokaiselle ryhmälle on hyvä etukäteen varata alusta, jolle patsas tehdään, sekä kuumaliimapistooli materiaalin yhteen liimaamista varten. Koko työskentelyyn on hyvä varata aikaa tunti.

Jokainen ryhmä esittelee oman yrittäjöpatsaansa ja kertoo, mistä ideat patsaaseen tulivat. Kun patsaat on esitelty, voi niistä tehdä pienen näyttelyn ja laittaa esille muidenkin ihasteltaviksi.

Työskentely: Oma rahayksikkö

Pienryhmän tarkoituksena on keksiä oma, kuvitteellinen rahayksikkö. Rahayksikössä tulee olla kaksi määrettä niin kuin eurolla on: euro ja senti. Monta kyseisen rahan "senttiä" on yksi "euro". Lisäksi ryhmä keksii rahayksikölle oman merkin, ja se piirretään paperille. Jokainen ryhmä esittelee oman rahayksikön kaikille.

Aleksis Kiven päivä 10.10.

Orientaatio

Aleksis Kivi (oikealta nimeltään Alexis Stenvall) (10. lokakuuta 1834 Nurmijärvi – 31. joulukuuta 1872 Tuusula) oli ensimmäinen suomalainen ammattikirjailija ja suomalaisen kirjallisuuden uranuurtaja. Kivi kirjoitti kansallisromaanin aseman saavuttaneen romaanin Seitsemän veljestä (1870), näytelmiä kuten Nummisuutarit (1864) ja runoja.

Kiven teksteissä on sekä romanttisia että realistisia piirteitä. Kivi kykeni luomaan usealla kirjallisuuden alalla korkeatasoisen tuotannon aikana, jolloin suomenkielisen kirjallisuuden perinnettä, kansanrunoutta lukuun ottamatta, ei ollut olemassa. Kivi oli ensimmäinen suomalainen ammattikirjailija. 1900-luvun alun Kivi-renessanssista alkaen hän on ollut Suomen kansalliskirjailija.

Useita Aleksis Kiven runoja ja teoksiin sisältyviä laulutekstejä on sävelletty lauluiksi. Näitä ovat muun muassa ”Onnelliset”, ”Keinu”, ”Metsämiehen laulu”, ”Oravan laulu”, ”Sydämeni laulu”, ”Seitsemän miehen voima”, ”Mitä minä huolin”.

Tavoitteena

on tutustua suomalaiseen kirjallisuuteen ja saada tietoa Aleksis Kiven elämästä.

Työskentely: Tehdään näytelmä

Tehdään pieni näytelmä Seitsemästä veljeksestä tietyn tekstipätkän perusteella, joka on ennalta määrätty. Kohtaukset voidaan valita ryhmäkoon mukaan, niitä voidaan joko lisätä tai jättää pois. Näytelmää ei ole sen kummemmin rajattu, vaan osallittajat saavat käyttää omaa luovuuttaan ja tarvittaessa hakea lisätietoa netistä tai kirjasta.

Esimerkkejä

- Veljesten esittely ja pieni kertomus heidän taustoistaan
- Kosiomatka Venlan luo, joka ei tuottanut tulosta
- Veljekset kohtaavat Toukolan miehiä, jotka laulavat pilkkalaulun. Syntyy tappelu, jossa toukolaiset jäävät alakynteen.
- Veljekset opettelevat lukemista lukkarin tuvassa

Työskentely: Aleksis Kivi -bingo

Ohjattaville jaetaan ruudukkolaput ja paperit, joissa on kuuluisien kirjailijoiden teoksia. Teoksissa on mukana myös hämääviä teoksia muilta suomalaisilta kirjailijoilta, Kalle Päätalolta, Väinö Linnalta ja Sofi Oksaselta. Tehtävänä on sijoittaa Aleksis Kiven teoksia ruutuihin. Kilpailijat valitsevat 20 teoksesta Aleksis Kiven teokset (yksi teos yhteen ruutuun). Bingo-ohjaaja arpoo Aleksis Kiven teoksia, voittaja on se, joka on saanut ensimmäisenä neljän teoksen pysty- tai vaakarivin.

Kullervo, A. Kivi
Nummisuutarit, A. Kivi
Karkurit, A. Kivi
Kihlaus, A. Kivi
Olviretki Schleusingenissa, A. Kivi
Lea, A. Kivi
Margareta, A. Kivi
Seitsemän veljestä, A. Kivi
Kanervalta, A. Kivi
Yö ja Päivä, A. Kivi

Myrskyn jälkeen, Kalle Päätalo
Koillismaa, Kalle Päätalo
Selkosen kansaa, Kalle Päätalo
Myrsky Koillismaassa, Kalle Päätalo
Mustan lumen talvi, Kalle Päätalo
Stalinin lehmät, Sofi Oksanen
Päämäärä, Väinö Linna
Musta rakkaus, Väinö Linna
Tuntematon sotilas, Väinö Linna
Täällä Pohjantähden alla, Väinö Linna

Työskentely: Posterit

Luodaan noin 3-4 hengen ryhmät. Ryhmille annetaan aiheeksi luoda poster -tyyppiset julisteet seinille Aleksis Kivestä. Jokainen ryhmä saa saman aiheen ja samat kysymykset. Postereiden tulee vastata seuraaviin kysymyksiin. Kuka on Aleksis Kivi? Mitä hän teki? Miksi hänellä on oma liputuspäivä? Milloin ja missä hän teki teoksensa? Lisäksi posteriin voi lisätä muita mielenkiintoisia faktoja Aleksis Kivestä.

Työskentely: Kahoot-visailu

Pelataan Aleksis Kiveen liittyvä Kahoot-tietokilpailu oheiseen videoon liittyen. Video: <http://yle.fi/aihe/artikkeli/2012/09/06/aleksis-kiven-paiva-suomalaisen-kirjallisuuden-paiva-1010>

YK:n päivä 24.10.

Orientaatio

Yhdistyneiden kansakuntien päivä on 24. lokakuuta vietettävä vuosipäivä, jota vietetään Yhdistyneiden kansakuntien (YK) perustamisen kunniaksi. Sanottuun päivään mennessä vuonna 1945 oli riittävän suuri määrä jäsenvaltiota vahvistanut YK:n perustamissopimuksen niin, että se tuli voimaan. Useissa maissa se on nykyisin myös liputuspäivä ja osa kansainvälistä YK-viikkoa, jota vietetään aina 20.-26. lokakuuta.

Video kertoo vielä tarkemmin YK:n päivästä:

http://www.ykliitto.fi/koulutus/ykpaivat_tehtavia_kouluille

Tavoitteena

on oppia tunnistamaan eri maita, oppia toimimaan sekä ryhmässä, että yksilönä. Tavoitteena on myös oppia ymmärtämään kestävä kehityksen merkitys YK:ssa.

Työskentely: Askarrellaan lippu

Arvotaan jokaiselle jonkun jäsenvaltion lippu, ja se askarrellaan, joko pareittain tai yksin.

Australia	Suomi	Alankomaat
Valko-Venäjä	Ranska	Norja
Itävalta	Saksa	Puola
Belgia	Kreikka	Venäjä
Brasilia	Unkari	Yhdistynyt kuningaskunta
Kanada	Kiina	Yhdysvallat
Chile	Israel	Ruotsi
Kolumbia	Japani	
Tanska	Meksiko	

Työskentely: Tunnista kansallislaulu

Soitetaan isompien maiden kansallislauluja, jotka osallistujien pitää tunnistaa ryhmissä. Suosituksena 3-4 hengen ryhmät.

Australia (Australian anthem)	Israel (Israel anthem)
Kanada (Canadian anthem)	Japani (Japanese anthem)
Kiina (Chinese anthem)	Italia (Italian anthem)
Tanska (Dutch anthem)	Saksa (German anthem)
Kolumbia (Colombian anthem)	Ruotsi (Swedish anthem)
Suomi (Finnish anthem)	Chile (Chilean anthem)
Venäjä (Russian anthem)	

Työskentely: Yhdistä maa ja johtaja

Tulostetaan maiden johtajien kuvat ja kirjoitetaan valtioiden nimet paperille. Jokaiselle ryhmälle jaetaan omat kuvat ja valtioiden nimet. Halutessaan kuvien taakse voi kirjoittaa johtajien nimet.

Esimerkkimaita: Suomi, Venäjä, Ruotsi, Japani, Kanada, Brasilia, Meksiko, Puola, Espanja, Zimbabwe. Suosituksena 2-3 hengen ryhmät.

Ruotsalaisuuden päivä 6.11.

Orientaatio

Ruotsalaisuuden päivä on 6. marraskuuta vietettävä yleinen liputuspäivä. Päivä juhlistaa suomenruotsalaisten oikeutta käyttää ruotsin kieltä Suomessa, mutta tarkoituksena on Folktingetin mukaan myös kunnioittaa Suomen kieliryhmien yhteistä kaksikielistä isänmaata. Lisää linkin takaa:

<http://yle.fi/aihe/artikkeli/2012/10/25/ruotsalaisuuden-paiva-611>

Tavoitteena

on tutustua ruotsalaiseen kulttuuriin.

Työskentely: Modersmålets sång

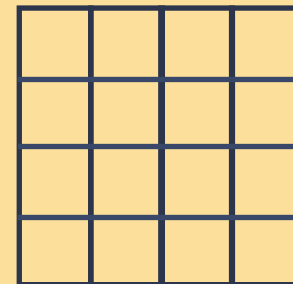
Osallistujat jaetaan kahteen pienempään ryhmään. Ryhmä nro. 1 suomentaa Modersmålets sång:ista ensimmäisen säkeistön ja ryhmä nro. 2 toisen.

Työskentely: Kielitori

Osallistujat jaetaan kahteen pienempään ryhmään. Toiselle ryhmälle annetaan suomenkielisiä sanoja ja toiselle samat sanat ruotsiksi. Ryhmien jäsenten pitää löytää omalle sanalleen vastaava sana toisesta ryhmästä. Ohjaaja saa itse päättää ryhmän tason mukaan sopivia sanoja.

Työskentely: Ruotsi-aiheinen bingo

Jokainen ohjattava saa oma tyhjän lapun. Ohjaaja esimerkiksi heijastaa tykillä listan sanoista, joita bingoon voi laittaa. Jokainen ohjattava saa omaan lappuun kirjoittaa ne sanat mitkä itse haluaa juuri siinä järjestyksessä kuin haluaa. Bingoa voi pelata vaikka kolme kierrosta, ensin yhdestä rivistä, sitten kolmesta ja sitten koko lappuusta. Bingo tulee pysty- tai vaakarivillä.

Lista esimerkkisanoista:

Mamma Mia
Solsidan
Muumit
Loreen
IKEA

ABBA
Strömsö
Liseberg
Marabou
Roxette

Buu-klubben
H&M
Rapujuhlat
Avicii
Europe
Basshunter

Sanoja voi myös keksiä aiheen mukaan lisää.

Isänpäivä marraskuun 2. sunnuntai

Orientaatio

Isänpäivää vietetään isien ja isoisien kunniaksi ja muistoksi. Sitä vietetään kerran vuodessa marraskuun toisena sunnuntaina, puoli vuotta äitienpäivän jälkeen. Pohjoismaista Tanskassa ei vietetä isänpäivää, näin on myöskin Virossa. Suomessa isänpäivä oli lisätty Yliopiston almanakkaan 1970 - 1972 ilman Helsingin yliopiston päätöstä. Se poistettiin, kun asia huomattiin, mutta vuonna 1987 yliopisto viimein katsoi päivän niin vakiintuneeksi, että se hyväksyttiin pysyvästi kalenteriin ja merkittiin myös liputuspäiväksi.

Tavoitteena

on juhlistaa isiä, tai muuta tärkeää aikuista. Lisäksi tavoitteena on saada lisää tietoa isänpäivästä, oppia uusi laulu ja saada perheet viettämään aikaa yhdessä.

Työskentely: Opetellaan Aja hiljaa isi -laulu

Laulu löytyy myös osoitteesta:

<https://www.youtube.com/watch?v=0gJN9LGn3yQ>

Aja hiljaa isi nyt vain
niin sitten illalla leikitään
Aja hiljaa isi nyt vain,
niin mä kiltisti myös
odottamaan jään
Isin töihin on mentävä autollaan
Mä ikkunaan jään
aamulla katsomaan
Mä vilkutan, ja äitikin vilkuttaa
Hyvän matkan toivotuksen
isi näin saa
Ja illoin, kun isin taas
nähdä saan
Mä kiipeän polvelle istumaan

Ja kyselen, mitä isi nyt tuonut on
Isin tasku aina on niin
arvaamaton
Aja hiljaa isi nyt vain
Niin sitten illalla leikitään
Aja hiljaa isi nyt vain
Niin mä kiltisti myös
odottamaan jään
Aja hiljaa isi nyt vain
Niin sitten illalla leikitään
Aja hiljaa isi nyt vain
Niin mä kiltisti myös
odottamaan jään
Niin mä kiltisti myös
odottamaan jään
Aja varovasti, isi

Työskentely: Askartelua

Askarrellaan isänpäiväkortteja jokaisen haluamalla tavalla. Kaikilla ei välttämättä ole isää tai isoisää. Tällöin kortin voi tehdä jollekin läheiselle mieshenkilölle.

Vanhempien ihmisten kanssa tehdään kortteja omille lapsille tai lapsenlapsille. Lisäksi voidaan muistella, millaista on ollut olla isä tai isoisä. Mikäli henkilöllä ei ole omia lapsia tai lastenlapsia, voidaan muistella omaa isää ja sitä, millaista hänen kanssaan oli olla.

Työskentely Posipuu

Hankitaan jokaiselle oma puunoksa. Oksalle askarrellaan jalusta / ruukku. Oksan pienempiin oksiin kiinnitetään langanpätkillä sydämiä, joissa voi lukea positiivisia asioita henkilöstä, esimerkiksi "Olet minulle tärkeä!".

www.pixabay.com

Työskentely: Tietokilpailu

Pelataan Kahoot -visailu:
Isänpäivä.
Tekijä heidikaarina

<https://play.kahoot.it/#/k/b941eaed-fe19-4c79-bbac-2a0ce9726329>

Lapsen oikeuksien päivä 20.11.

Orientaatio

Lapsen oikeuksien päivää vietetään joka vuosi 20.11. YK:ssa sopimus hyväksyttiin yleiskokouksessa 20.11.1989. Suomessa sopimus tuli voimaan 1991. Lapsen oikeuksien sopimus on velvoittava ihmisoikeussopimus. Lapsella tarkoitetaan alle 18-vuotiasta henkilöä.

Tavoitteena

on tuoda lasten oikeuksien päivä ja lasten oikeudet tutummiksi sekä käyttää mielikuvitusta.

www.pixabay.com

Työskentely

Vinkki yöpukupäivään

Lapset voisivat hoidossa ja koulussa viettää sekä yöpuku - ja lelu-päivää. Jokainen saa ottaa mukaan oman lempi lelunsa. He voivat esitellä lelut ja kertoa miksi ottivat juuri ne lelut.

Työskentely: Lasten lakikirja

Osallistujat jaetaan kahteen noin 10 hengen ryhmään. Työskentelyyn on aikaa 15 minuuttia ja sinä aikana ryhmässä keksitään kaikenlaisia hassuja lakeja. 15 minuutin jälkeen ryhmäläiset esittelevät omat lakinsa kaikille. Esittelyjen jälkeen ryhmissä voidaan askarrella "lakikirjalle" omat kannet.

Työskentely: Lasten oikeuksien lippu

Osallistujat jaetaan 2-4 ryhmään. Työskentelyyn on aikaa noin 20-25 minuuttia suunnitella lasten oikeuksien päivälle oma lippu.

Työskentely: Posterit

Osallistujat jaetaan noin kolmen hengen ryhmiin. Jokaisen ryhmän tehtävänä on tehdä esitelmät kartongille lapsen oikeuksien päivästä. He kertovat pääpiirteet ja saavat käyttää kaikkia mahdollisia apuvälineitä, tulostinta, nettiä ja kysellä muilta ihmisiltä. He voivat liittää siihen myös haastattelun. Haastattelussa olisi tarkoituksena, että haastatellaan jotain vanhempaa ihmistä millaista on olla ollut lapsi ja verrataan sitä sitten ryhmäläisten omaan lapsuuteen/nuoruuteen.

Työskentely: Muistellaan vanhoja

Vanhempien kanssa voisi muistella millaista oli olla lapsi, mikä on muuttunut siitä kun oli itse ollut lapsi, mitä silloin leikittiin, millainen oli silloinen lapsen asema.

Työskentely: Kahoot-visailu

Kahoot:sta löytyy useita lasten oikeuksien päivään liittyviä visailuja. Näitä kannattaa pelata.

<https://play.kahoot.it/#/k/6ae0355a-6a55-4d1d-8f31-4a0c61dbf25c>

Itsenäisyyspäivä 6.12.

Orientaatio

Itsenäisyyspäivää vietetään Suomessa Suomen itsenäistymisen vuoksi. Suomi itsenäistyi 6.12.1917, jolloin joka vuosi tuona päivänä vietetään juhlapäivää. Itsenäisyyspäivä on arvokas juhla, johon liittyy sodassa kaatuneiden muisteleminen. Ensimmäistä virallista päivää vietettiin 6.12.1919.

Tavoitteena

on tutustua Suomen historiaan paremmin. Työskentelyn tavoitteena on luoda yhteisöllisyyttä ja heittäytyä.

Työskentely

Suomen lippujen askartelua

Tarkoituksena on askarrella Suomen lippu haluamallaan tavalla.

Työskentely

Uusi raha?

Tarkoituksena on suunnitella Suomelle uusi valuutta. Esimerkiksi jokaiselle eurolle ja sentille uusi merkki. Voidaan myös tehdä kokoelma mistä löytyy kaikki uudet setelit ja kolikot mitä on suunnitellut. Nämä askarrellaan.

Työskentely

Mitä muuttaisit Suomesta jos saisit päättää?

Miettikää pienissä noin 3-4 hengen ryhmissä mitä haluaisitte muuttaa Suomesta ja miksi? Kun pienet ryhmät ovat keskustelleet asiat läpi, niin kokoonnutte yhdeksi isoksi ryhmäksi ja käytte isolla porukalla lävitse mitä muut ryhmät muuttaisivat.

Työskentely: Itsenäisyyspäivän näytelmä

Jaetaan ryhmä 3-5 hengen ryhmiin. Ohjaaja antaa jokaiselle ryhmälle 1-2 aihetta, joka liittyy itsenäisyyspäivään. Ryhmät tekevät annetusta aiheesta lyhyen mykkänäytelmän. Näytelmät esitetään ryhmälle, jonka jälkeen katsojat ryhmissä saavat arvata mistä aiheesta esitys on.

Aiheina voi olla esimerkiksi:

Linnan juhlat

Itsenäisyyspäivän paraati

Juhlajumalanpalvelus

Tuntematon sotilas

Lipunnosto

Kunniamerkkien jako

Ryhmä voi keksiä myös oman aiheen, jonka ohjaaja hyväksyy.

Sibeliuksen päivä 8.12.

Orientaatio

Johan Julius Christian "Jean" Sibelius (8. joulukuuta 1865 Hämeenlinna - 20. syyskuuta 1957 Ainola, Järvenpää) oli suomalainen myöhäisromantiikan taidemusiikin säveltäjä. Hänen kansallisromanttinen musiikkinsa oli tärkeässä osassa Suomen kansallisen identiteetin muodostumisessa. Sibelius on kansainvälisesti tunnetuin ja esitetyin suomalainen säveltäjä. Sinfonioiden ja sinfonisten runojen luoja Sibelius oli 1900-luvun merkittävimpiä.

Tavoitteena

on Tuoda esille kuka Sibelius on ja mitä hän on tehnyt elämässään ja mitä hän on saavuttanut. Kertoa hänen sinfoniaistaan, jotka ovat mullistaneet maailmaa.

Työskentely

Finlandia

Kuunnellaan Finlandia hymniä, joka on Sibeliuksen tekemä ja yksi suurimmista teoksista.

https://www.youtube.com/watch?v=F5zg_af9b8c

Työskentely

Leikki

Leikitään Tuolileikkiä Sibeliuksen musiikin tahtiin. Tuoleja varataan yksi vähemmän kuin on osallistujia. Musiikin soidessa osallistujat kiertävät ympyrää lähellä tuoleja. Kun musiikki lakkaa soimasta, yritetään ehtiä istua tuolille. Yksi osallistuja jää ilman tuolia, hän tippuu leikistä pois. Leikkiä jatketaan niin kauan kunnes osallistujia on vain kaksi, ja tuoleja yksi.

Työskentely: Etsi tietoa

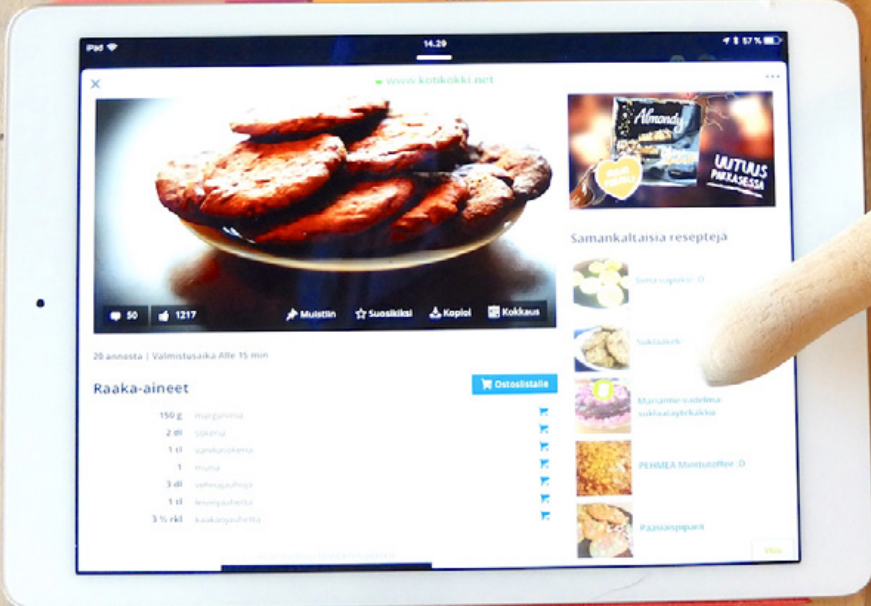
Jaetaan osallistujat pieniin ryhmiin. Ryhmät etsivät mahdollisimman laajasti tietoa Sibeliuksesta ja valmistautuvat näin tietovisaan.

Työskentely: Tietokilpailu

Osallistujat jaetaan 2-4 ryhmään. Työskentelyyn on aikaa noin 20-25 minuuttia suunnitella lasten oikeusien päivälle oma lippu.

Työskentely: Tietokilpailu

1. Montako sinfoniaa Sibelius teki elämänsä aikana?
a. 3 b. 5 **c. 7**
2. Milloin on Sibeliuksen syntymäpäivä?
a. 20.9 **b. 8.12** c. 7.11
3. Kuinka monta lasta Sibeliuksella on?
a. 6 b. 4 c. 2
4. Mikä on Sibeliuksen syntymäkaupunki?
a. Oulu **b. Hämeenlinna** c. Turku
5. Minä vuonna Sibelius menehtyi?
a. 1899 **b. 1957** c. 1967
6. Mikä ongelma Sibeliuksella oli?
a. alkoholi b. huumeet c. lääkkeet
7. Missä Sibelius-monumentti sijaitsee?
a. Helsingissä b. Hämeenlinna c. Tampere
8. Minkä markan setelissä oli Sibeliuksen kuva?
a. 10 b. 500 **c. 100**
9. Mikä oli Sibeliuksen puolison nimi?
a. Aino b. Kirsti c. Anni
10. Mikä on Sibeliuksen ammatti?
a. Muurari b. Lakimies **c. Taidemusiikin säveltäjä**

kuva: Elina Stoor